

Toruń uczci Zbigniewa Herberta

W przyszłym roku toruńska przestrzeń Bydgoskiego Przedmieścia wzbogaci się o pomnik Zbigniewa Herberta. Szczegóły poznaliśmy w 101. rocznicę urodzin tego wybitnego poety.

*- Popiersie Zbigniewa Herberta jest już gotowe. Dziś prezentujemy przepiękne, artystycznie dzieło, za które dziękujemy artyście Maciejowi Jagodzińskiemu-Jagenmeerowi i jego małżonce - **mówił prezydent Torunia Paweł Gulewski.** - Teraz musimy dostosować teren u zbiegu ulicy Tujakowskiego i Mickiewicza. Na blisko 500 metrach kwadratowych powstanie bardzo ciekawy skwer, w ciągu komunikacyjnym między obszarem starówki, a Bydgoskim Przedmieściem. Będzie można tam usiąść, pokontemplować, spojrzeć w oczy Zbigniewowi Herbertowi, poczytać jego tomiki poezji i odpocząć od zgiełku miasta. Chcemy zaprojektować zewnętrzne meble miejskie, ławki, dodatkowe oświetlenie. Natomiast docelowo, w drugim etapie chcemy zainstalować monitor multimedialny, gdzie będziemy wyświetlać w zależności od pory i okoliczności różne informacje, również te dotyczące pobytu Herberta w Toruniu oraz treści jego najśłynniejszych wierszy. Na początku marca będziemy przygotowani z udostępnieniem tego miejsca.*

*- Im więcej sztuki w przestrzeni miejskiej Torunia, tym lepiej - **dodał prezydent Gulewski.***

W spotkaniu uczestniczyli także Honorowy Obywatel Torunia - Jan Wyrowiński, który przypomniał inicjatywę i związki Zbigniewa Herberta z Toruniem, artysta Maciej Jagodziński-Jagenmeer - autor projektu rzeźby oraz Główny Architekt Miasta Maciej Kuras.

*- Dokładnie rok temu w Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu mieliśmy okazję zobaczyć projekt gipsowy dzieła Pana Macieja Jagodzińskiego-Jagenmeera i jego żony Anety - **mówił Honorowy Obywatel Torunia, Jan Wyrowiński.** - Minął rok, dziś mamy 101. rocznicę urodzin Zbigniewa Herberta, już nie jest gips tylko brąz i jest to wyjątkowo piękne popiersie tego poety. Cezary Dobies, który jest autorem opracowania pobytu Herberta w Toruniu w rozmowie z Grzegorzem Giedrysem w 2007 roku powiedział tak: Rainer Maria Rilke był w So,pocie przez dwa dni i do dziś*

dnia miasto przypomina o tym fakcie na wszelkie sposoby. Zbigniew Herbert przebywał w Toruniu ponad trzy lata. Nie dość, że zdobył tutaj tytuł magistra prawa, ale poznał chyba jedną z najważniejszych osób w swoim życiu, czyli profesora filozofii Henryka Elzenberga i uwrażliwił się na sztukę i na filozofię. I z tego tytułu Toruń powinien pamiętać o poecie, który jest porównywalny z Rainerem Marią Rilke na wszelkie możliwe sposoby. Jednym z tych sposobów jest to, co jest prezentem Pana Macieja i jego żony dla miasta, bowiem projekt wykonali w uznaniu dla wielkości Herberta i podarowali go miastu. Zapłacono tylko za odlew z brązu. To jest wspaniały prezent i miasto, Panie Prezydencie, rozumiem, że przyjmuje go z ogromną wdzięcznością i nigdy artystom tego nie zapomni. To, co się wydarzy w Światowy Dzień Poezji w marcu 2026 roku będzie ukoronowaniem tego całego procesu.

- W nawiązaniu do kolorystyki otoczenia i cokołu, jaki został przewidziany, a cokół będzie zielonym mylonitem, bardzo oryginalny i poetycki kamień, dlatego po raz pierwszy postanowiliśmy patynę brązową ubarwić takim delikatnym grynszpanem. Ta patyna jest dosyć świeża i będzie sobie jeszcze pracować, ale będziemy mieli nad nią kontrolę i mam nadzieję, że na odświeżenie będzie już stosowanie dojrzła -
mówił autor projektu rzeźby, artysta Maciej Jagodziński-Jagenmeer. -
Chciałem bardzo serdecznie podziękować Panu Marszałkowi Janowi Wyrowińskiemu, który od początku pilotował tę sprawę i bez jego zaangażowania i patronatu nie byłoby tego projektu.

Lokalizacja i forma pomnika

Odlane z brązu w patynie z delikatnym grynszpanem popiersie Zbigniewa Herberta osadzone zostanie na litej bryle zielonego mylonitu o wymiarach 130 × 30 × 30 cm. Całość stanie na wyniesieniu z tego samego materiału, otoczonym trawnikiem. Fundament o głębokości 100 cm zostanie wykonany zgodnie ze sztuką budowlaną i połączony z cokołem w systemie kotew chemicznych. Pomnik zostanie zlokalizowany przy ulicy Tujakowskiego, zgodnie z uchwałą nr 245/25 Rady Miasta Torunia z 12 czerwca 2025 r.

Autorem pomnika jest toruński rzeźbiarz Maciej Jagodziński-Jagenmeer. Projekt, wykonanie i montaż pomnika realizowane były w okresie od 17 września do 27 października 2025 r., a sam montaż zaplanowano na luty 2026 r. Wartość prac wynosi 100 tys. zł.

Zagospodarowanie terenu

Na blisko 500 metrach kwadratowych powstanie skwer. Najpierw zostanie przebudowana i zagospodarowana przestrzeń miejsca. Powstaną nowe nawierzchnie chodników oraz elementy małej architektury: ławki i kosze na odpady.

Zainstalowane zostanie również nowe oświetlenie i słup kamerowy. Przybędzie też zieleni: zasadzone zostaną klon zwyczajny, irga pozioma i tawuła japońska. Prace zostaną wykonane w ciągu 8 tygodni od podpisania umowy, tj. stycznia 2026 r. a ich koszt wyniesie 104 550 zł. W kolejnym etapie, planowanym na lata 2026–2027, przewidziano montaż tablicy elektronicznej do dynamicznego wyświetlania informacji oraz instalację kamery monitoringu.

Pierwsze spotkanie przy pomniku

Pierwsze spotkanie przy popiersiu Zbigniewa Herberta zaplanowano na 21 marca 2026 r., w Światowy Dzień Poezji.

Zbigniew Herbert urodził się 29 października 1924 r. we Lwowie, a przyjechał do Torunia w 1947 roku, kiedy miał 23 lata na studia prawnicze na UMK. Warto wspomnieć, że Herbert przez pół roku był zatrudniony w Muzeum Okręgowym w Toruniu. W krótkich publikacjach opisywał historyczne uroki Torunia i te materiały zachowały się w zbiorach Biblioteki Głównej UMK. Istnieją podstawy, aby stwierdzić, że jego wiersz „Kościół” powstał w kościele pw. Najświętszej Marii Panny w Toruniu. W Toruniu, niedaleko miejsca, w którym stanie pomnik mamy rondo imienia Zbigniewa Herberta.

POMNIK ZBIGNIEWA HERBERTA

Fot. © UMT 2025 autor: Wojtek Szabelski, licencja: CC BY-NC 4.0

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)